

ПРИТЧА ПРО ПРИЯЗНЬ

Вмираючи, покликав батько сина,
Що був його єдина дитина,

І мовив, звівши голову стару:
«Мій синку, швидко я, мабуть, умру.

Дав бог мені прожити много літ,
Добра надбати і пізнати світ.

Добро тобі лишаю. Не марнуй
Його, та й понад міру не цінуй.

Не думай в нім мету життя знайти,—
Се сходи лиш до вищої мети.

Та, крім добра, ти маєш, синку, те,
Що найважливіше — серце золоте,

Досить науки і здоровий ум,
І вже пройшов ти молодості шум.

Одного лиш бажаю ще тобі:
Щоб мав ти друга щирого собі».

Син мовив: «Татку, дяка вам і чести!
Та в мене друзів щирих много єсть».

«О синку, много при їді й вини,
Та в горю допомгти — напевно, ні!

Я, сімдесят п'ять літ проживши, вспів
Знайти одного лиш — та й то напів».

«Ні, татку,— мовив син,— з моїх друзяк
Піде за мене кождий хоч на гак!»

Всміхнувсь отець. «Щасливий, синку, ти,
Та я би радив пробу навести.

Заріж теля і запакуй у міх,
А ніччю йди з тим до друзяк своїх.

Скажи: «Біда! Я чоловіка вбив!»
Проси, щоб захистив тебе і скрив.

Своїх так перепробуй, а потім
Застукай і в мого друга дім».

Послухав син. Як смерклося цілком
Пішов, важким нав'ючений мішком.

До друга найлюбішого воріт
Застукав: «Живо, живо отворіть!»

Явився друг. «Се що тебе жене?» —
«Я чоловіка вбив! Сховай мене!»

Та сей, не відчиняючи воріт,
Сказав: «Тікай! Чи ще мене й мій рід

Ти хочеш у тяжку біду вплескати?
Адже ж коли почнуть тебе шукати,

То де ж підуть насамперед? Сюди!
Бо знають, що я друг твій! Геть іди!»

Пішов по інших своїх друзях син,—
Не скрив його, не втішив ні один.

А дехто мовив: «Забирайся ти!
Я зараз мушу властям донести.

Адже ж всі знають, як дружили ми,—
Ще скажуть, що до спілки вбили ми».

Отак всю ніч продвигавши свій міх,
До батькового друга він прибіг.

«Рятуйте, дядьку! Я людину вбив
Та вже й у місті шуму наробив!

Ось труп! Там десь погоня вже жене!
Ой пробі, скрийте трупа і мене!»

Старий живенько замки відкрутив
І з міхом парубка в свій двір пустив.

«Ну, ну, ходи, небоже, скрийся тут!
А трупа десь я впру в безпечний кут».

Замкнув ворота, взяв на плечі міх —
Та парубок упав йому до ніг.

«Спасибі, дядьку! Не турбуйтеся, ні!
Іякже зло не сталося мені».

І він сказав йому батьківську річ
І все, що діялося з ним сю ніч,

І як подвійно тут він скористав:
Фальшивих другів збувсь, а вірного пізнав.